

Η κατάσταση της Ενεργειακής Ένωσης το 2023: Η ΕΕ ανταποκρίνεται αποτελεσματικά στην κρίση, προσβλέπει στο μέλλον και επιταχύνει την πράσινη μετάβαση

Brussels, 24 Οκτωβρίου 2023

Στην έκθεση για την [κατάσταση της Ενεργειακής Ένωσης το 2023](#), η Ευρωπαϊκή Επιτροπή εξετάζει την αντίδραση της ΕΕ στην άνευ προηγουμένου ενεργειακή κρίση των τελευταίων δύο ετών, αξιολογεί την κατάσταση όσον αφορά την πράσινη μετάβαση σε εθνικό, ευρωπαϊκό και παγκόσμιο επίπεδο και καθορίζει τις μελλοντικές προκλήσεις και ευκαιρίες, καθώς η Ευρώπη συνεχίζει να επιδιώκει τους φιλόδοξους στόχους της για το κλίμα και την ενέργεια για το 2030 και το 2050.

Η έκθεση περιγράφει τον τρόπο με τον οποίο **η ΕΕ αντέδρασε συλλογικά και αποτελεσματικά στην επίθεση της Ρωσίας κατά της Ουκρανίας και στη χρήση εκ μέρους της Ρωσίας των ενεργειακών αποθεμάτων της ως όπλου**, επιταχύνοντας τη μετάβαση σε καθαρές μορφές ενέργειας, διαφοροποιώντας τον εφοδιασμό και εξοικονομώντας ενέργεια. Το [σχέδιο REPowerEU](#) και μια σειρά νομοθετικών μέτρων έκτακτης ανάγκης διασφάλισαν ότι η Ευρώπη **απέφυγε τις διαταραχές του ενεργειακού εφοδιασμού, μείωσε την πίεση στις αγορές ενέργειας, στις τιμές και στους καταναλωτές και συνέχισε τη διαρθρωτική μεταρρύθμιση του ενεργειακού μας συστήματος**. Αυτό επιτεύχθηκε μέσω της νομοθεσίας για την Ευρωπαϊκή Πράσινη Συμφωνία, της αυξημένης ανάπτυξης ανανεώσιμων πηγών ενέργειας και της βελτίωσης της ενεργειακής απόδοσης. Η ΕΕ βρίσκεται επίσης σε καλό δρόμο για την επίτευξη των στόχων του REPowerEU. **Ενόψει του χειμώνα 2023-2024, η ΕΕ είναι καλύτερα προετοιμασμένη να εγγυηθεί την ενεργειακή της ασφάλεια**, χάρη στις καλά συντονισμένες ενέργειες για την πλήρωση των εγκαταστάσεων αποθήκευσης αερίου, τη διαφοροποίηση των οδών και των υποδομών εισαγωγής ενέργειας, τις επενδύσεις σε ανανεώσιμη ενέργεια και ενεργειακή απόδοση και τις συλλογικές προσπάθειες για τη μείωση της ζήτησης ενέργειας.

Βασικά αριθμητικά στοιχεία σχετικά με την κατάσταση της Ενεργειακής Ένωσης:

- Οι **καθαρές εκπομπές αερίων του θερμοκηπίου της ΕΕ μειώθηκαν κατά περίπου 3 % το 2022**, φθάνοντας σε μείωση 32,5 % σε σύγκριση με τα επίπεδα του 1990.
- Η ΕΕ **μείωσε δραστικά την εξάρτησή της από τα ρωσικά ορυκτά καύσιμα**: με τη σταδιακή κατάργηση των εισαγωγών γαιάνθρακα· με τη μείωση των εισαγωγών πετρελαίου κατά 90 %· με τη μείωση των εισαγωγών φυσικού αερίου από 155 bcm το 2021 σε περίπου 80 bcm το 2022 και σε περίπου 40-45 bcm το 2023·
- Η ΕΕ **μείωσε τη ζήτηση φυσικού αερίου κατά περισσότερο από 18 %** σε σύγκριση με την προηγούμενη πενταετία, εξοικονομώντας περίπου 53 bcm φυσικού αερίου·
- **Οι εγκαταστάσεις αποθήκευσης φυσικού αερίου είχαν πληρωθεί στο 95 %** της χωρητικότητάς τους πριν από τον χειμώνα του 2022-2023 και **βρίσκονται σε επίπεδα άνω του 98 % σήμερα**, ενόψει του επόμενου χειμώνα·
- Η ενεργειακή πλατφόρμα της ΕΕ διοργάνωσε **τρεις γύρους από κοινού αγορών αερίου, συγκεντρώνοντας 44,75 bcm ζήτησης** και αντιστοιχίζοντάς την με 52 bcm προσφορών προμήθειας.
- Το 2022 ήταν **έτος ρεκόρ για νέα ηλιακή φωτοβολταϊκή ισχύ (+ 41 GW)**, η οποία ήταν κατά 60 % μεγαλύτερη από το 2021 (+ 26 GW). Η νέα χερσαία και υπεράκτια αιολική ισχύς ήταν κατά 45 % υψηλότερη από το 2021·
- Το 2022, το **39 % της ηλεκτρικής ενέργειας παρήχθη από ανανεώσιμες πηγές** και τον Μάιο η παραγωγή από αιολικές και φωτοβολταϊκές εγκαταστάσεις υπερέβη για πρώτη φορά τα ορυκτά καύσιμα στην παραγωγή ηλεκτρικής ενέργειας στην ΕΕ·
- **Συμφωνήθηκαν νομοθετικοί στόχοι για ελάχιστο μερίδιο 42,5 % ενέργειας από ανανεώσιμες πηγές** στην ΕΕ έως το 2030, με τη φιλοδοξία να φτάσουμε το 45 %. Αυξήθηκαν επίσης οι στόχοι ενεργειακής απόδοσης, ώστε **να μειωθεί η τελική κατανάλωση ενέργειας κατά 11,7 % έως το 2030**.

Μελλοντικές προκλήσεις και ευκαιρίες

Αν και οι χειρότερες επιπτώσεις της ενεργειακής κρίσης φαίνεται να ανήκουν στο παρελθόν, η έκθεση επισημαίνει ότι δεν υπάρχει περιθώριο εφησυχασμού. Η **ΕΕ πρέπει να συνεχίσει να εξασφαλίζει οικονομικά προσιτή, αξιόπιστη και προσβάσιμη ενέργεια για τα νοικοκυριά και να ενισχύσει τη βιομηχανική και οικονομική ανταγωνιστικότητα της βιομηχανίας της, στηρίζοντας τις επενδύσεις σε καθαρές τεχνολογίες.**

Ενώ οι τιμές του φυσικού αερίου κορυφώθηκαν τον Αύγουστο του 2022 σε 294 EUR/MWh, μειώθηκαν σε μέση τιμή 44 EUR/MWh από τον Ιανουάριο έως τον Ιούνιο του 2023. Οι τιμές της ηλεκτρικής ενέργειας κορυφώθηκαν τον Αύγουστο του 2022 στα 474 EUR/MWh και μειώθηκαν σε μέση τιμή 107 EUR/MWh από τον Ιανουάριο έως τον Ιούνιο του 2023. Η Επιτροπή εξακολουθεί να **δίνει ιδιαίτερη προσοχή στις τιμές της ενέργειας για τους πολίτες και τη βιομηχανία** και έχει δημοσιεύσει σύσταση σχετικά με την ενεργειακή φτώχεια, ενώ έχει επίσης διευκολύνει την έκδοση κοινής δήλωσης σχετικά με την ενίσχυση της προστασίας των καταναλωτών μεταξύ των βασικών ενδιαφερόμενων μερών στον τομέα της ενέργειας.

Καθώς πλέον έχει διαμορφωθεί σε μεγάλο βαθμό ένα ισχυρό νομοθετικό πλαίσιο της ΕΕ, **τα κράτη μέλη πρέπει να υλοποιήσουν τις κοινές δεσμεύσεις τους, και τα εθνικά σχέδια για την ενέργεια και το κλίμα (ΕΣΕΚ) αποτελούν βασικό εργαλείο** για τον σχεδιασμό και την παρακολούθηση αυτής της διαδικασίας. Η φετινή έκθεση παρουσιάζει την πρώτη αξιολόγηση των εκθέσεων προόδου που υπέβαλαν τα κράτη μέλη σχετικά με τα εθνικά τους σχέδια για την ενέργεια και το κλίμα του 2019, η οποία είναι ζωτικής σημασίας για τον απολογισμό της κατάστασης στην οποία βρίσκεται η ΕΕ όσον αφορά την υλοποίηση των φιλοδοξιών της για το κλίμα και την ενέργεια. Η Επιτροπή εξακολουθεί να αναμένει από αρκετά κράτη μέλη να υποβάλουν τα επικαιροποιημένα ΕΣΕΚ τους ώστε, έως το τέλος του τρέχοντος έτους, να καταστεί δυνατή η διεξοδική αξιολόγηση του κατά πόσον βρισκόμαστε σε καλό δρόμο για την επίτευξη των αναθεωρημένων στόχων μας για το 2030 και ποια μέτρα θα χρειαστούν για την αντιμετώπιση τυχόν ελλείψεων.

Ήδη τώρα, διαπιστώνουμε ότι **πρέπει να επιταχύνουμε σημαντικά τις δράσεις μας**. Το μερίδιο της ενέργειας από ανανεώσιμες πηγές στην ακαθάριστη τελική κατανάλωση ενέργειας ανήλθε σε 21,8 % το 2021. Με μέση ετήσια αύξηση 0,67 ποσοστιαίων μονάδων από το 2010, η επίτευξη του νέου στόχου της ΕΕ για 42,5 % το 2030 θα απαιτήσει πολύ ταχύτερη μεγέθυνση τα επόμενα έτη. Οι εκπομπές αερίων του θερμοκηπίου εξακολουθούν να μειώνονται σταθερά κάθε χρόνο, αλλά ο ρυθμός πρέπει να αυξηθεί, και οι ετήσιες μειώσεις πρέπει σχεδόν να τριπλασιαστούν, προκειμένου να επιτευχθούν οι στόχοι μας για το 2030.

Η έκθεση για την κατάσταση της Ενεργειακής Ένωσης τονίζει **πόσο σημαντική είναι η τόνωση της ανταγωνιστικότητας και της βιομηχανικής υπεροχής της ΕΕ** στο νέο παγκόσμιο ενεργειακό πλαίσιο, καθώς και η θέσπιση νομοθεσίας σχετικά με τον [σχεδιασμό της αγοράς ηλεκτρικής ενέργειας](#), η [πράξη για τη βιομηχανία μηδενικών καθαρών εκπομπών](#) και η [πράξη για τις κρίσιμες πρώτες ύλες](#) ειδικότερα. Οι προτάσεις αυτές θα συμπληρώσουν τη [νομοθεσία «Fit for 55»](#) και θα **στηρίξουν την ανάπτυξη καθαρών πηγών ενέργειας, δικτύων και σταθερών αγορών παντού στην Ευρώπη**. Οι **διάλογοι για την καθαρή μετάβαση** που δρομολογήθηκαν πρόσφατα **με τη βιομηχανία** θα αποτελέσουν σημαντικό εργαλείο για την εφαρμογή της νομοθεσίας και τον εντοπισμό και την αντιμετώπιση σημείων συμφόρησης, όπως οι επενδυτικοί φραγμοί ή οι ελλείψεις δεξιοτήτων. Η Επιτροπή θα συνεργαστεί επίσης με τα κράτη μέλη για να **επιδιώξει τη σταδιακή κατάργηση των επιδοτήσεων στα ορυκτά καύσιμα το συντομότερο δυνατόν**, καθώς αυτές εξακολουθούν να αποτελούν σημαντικό εμπόδιο για τη μετάβαση σε καθαρές μορφές ενέργειας και αποτελούν τροχοπέδη για τους κλιματικούς μας στόχους.

Ιστορικό

Η έκθεση για την κατάσταση της Ενεργειακής Ένωσης, η οποία δημοσιεύεται κάθε χρόνο, διαρθρώνεται σε τρία μέρη το 2023. Στο πρώτο μέρος περιγράφεται ο τρόπος με τον οποίο οι υψηλές κλιματικές και περιβαλλοντικές φιλοδοξίες στο πλαίσιο της Ευρωπαϊκής Πράσινης Συμφωνίας αποτέλεσαν τη βάση για τη στρατηγική της ΕΕ για την αντιμετώπιση κρίσεων και για τη στρατηγική ανάπτυξης και ανταγωνιστικότητας. Στο δεύτερο μέρος αναλύεται η τρέχουσα κατάσταση όσον αφορά την υλοποίηση της Ενεργειακής Ένωσης στις πέντε διαστάσεις της, με βάση την αξιολόγηση από την Επιτροπή των εκθέσεων προόδου των κρατών μελών σχετικά με τα εθνικά τους σχέδια για την ενέργεια και το κλίμα. Στο τελευταίο μέρος επισημαίνονται μελλοντικές προκλήσεις για το ενεργειακό σύστημα και την ενεργειακή πολιτική της ΕΕ.

Η σημερινή έκθεση συνοδεύεται από σειρά εκθέσεων και παραρτημάτων που καλύπτουν διάφορες πτυχές της ενεργειακής και κλιματικής μετάβασης, συμπεριλαμβανομένων, μεταξύ άλλων, αξιολόγησης της προόδου όσον αφορά την εφαρμογή των εθνικών σχεδίων για την ενέργεια και το κλίμα, της έκθεσης προόδου της δράσης για το κλίμα, των ετήσιων εκθέσεων για την ανταγωνιστικότητα και τις επιδοτήσεις στον τομέα της ενέργειας, καθώς και έκθεσης για τη βιωσιμότητα της βιοενέργειας. Περιλαμβάνει επίσης σύσταση για την ενεργειακή φτώχεια και έγγραφο εργασίας των υπηρεσιών της Επιτροπής που δημοσιεύθηκε στις 23 Οκτωβρίου.

Για περισσότερες πληροφορίες

[Δελτία Τύπου για την κατάσταση της Ενεργειακής Ένωσης το 2023](#)

[Έκθεση για την κατάσταση της Ενεργειακής Ένωσης το 2023](#)

[Έκθεση για την κατάσταση της Ενεργειακής Ένωσης το 2023 — 28 δελτία ανά χώρα](#)

[Έκθεση προόδου της δράσης για το κλίμα για το 2023](#)

[Τεχνική αξιολόγηση των εθνικών σχεδίων για την ενέργεια και το κλίμα»](#)

[Έκθεση σχετικά με τις επιδοτήσεις στον τομέα της ενέργειας](#)

[Έκθεση προόδου του 2023 για την ανταγωνιστικότητα](#)

[Έκθεση σχετικά με τη βιωσιμότητα της βιοενέργειας](#)

[Έκθεση σχετικά με την ανακαίνιση του εθνικού κτιριακού δυναμικού](#)

[Έκθεση σχετικά με την εφαρμογή της οδηγίας για την ηλεκτρική ενέργεια](#)

[Έκθεση σχετικά με την ποιότητα της βενζίνης και του ντίζελ που χρησιμοποιούνται στις οδικές μεταφορές](#)

[Έκθεση σχετικά με την εφαρμογή της αποθήκευσης διοξειδίου του άνθρακα σε γεωλογικούς σχηματισμούς](#)

Έκθεση σχετικά με τη λειτουργία της αγοράς ανθρακούχων εκπομπών το 2022 (δημοσίευση επίκειται)

[Διαδικτυακές ειδήσεις για την ενεργειακή φτώχεια \(σύσταση της Επιτροπής και έγγραφο εργασίας των υπηρεσιών της Επιτροπής σχετικά με την ενέργεια\)](#)

[Ιστοσελίδα της έκθεσης για την κατάσταση της Ενεργειακής Ένωσης \(με πλήρες σύνολο εγγράφων και εκθέσεων\)](#)

[Ιστοσελίδα της Ενεργειακής Ένωσης](#)

[Σχέδιο REPowerEU](#)

[Εθνικά σχέδια για την ενέργεια και το κλίμα \(ΕΣΕΚ\)](#)

[Υλοποίηση της Ευρωπαϊκής Πράσινης Συμφωνίας](#)

IP/23/5188

Quotes:

Ζούμε σε μια περίοδο έντονων αναταραχών, λόγω των υψηλών τιμών της ενέργειας και του υψηλού πληθωρισμού. Πρώτο μας μέλημα φέτος ήταν η προστασία των νοικοκυριών και των επιχειρήσεων σε ολόκληρη την ΕΕ και η αλληλεγγύη προς την Ουκρανία. Η σημερινή έκθεση υπογραμμίζει την αποτελεσματικότητα των δράσεών μας για τη διαφοροποίηση του ενεργειακού εφοδιασμού. Οι από κοινού αγορές αερίου έχουν διαδραματίσει σημαντικό ρόλο και μπορούν να αποτελέσουν πρότυπο για μελλοντικές συλλογικές προσπάθειες στην πράσινη μετάβαση.
Margo Šešćonič, Εκτελεστικός Αντιπρόεδρος αρμόδιος για την Ευρωπαϊκή Πράσινη Συμφωνία, τις Διοργανικές Σχέσεις και τη Διερεύνηση Προοπτικών - 24/10/2023

Η φετινή έκθεση για την κατάσταση της Ενεργειακής Ένωσης υπογραμμίζει τη δέσμευση και την αποφασιστικότητα που επέδειξαν πέρυσι όλοι οι Ευρωπαίοι να ξεπεράσουν από κοινού την ενεργειακή κρίση. Οι ενέργειές μας —ατομικά και συλλογικά— συνέβαλαν στην αποφυγή των χειρότερων επιπτώσεων του πολέμου του Πούτιν κατά της Ουκρανίας και της χρήσης της ενέργειας ως όπλου. Τα πορίσματα της έκθεσης δείχνουν ότι το σχέδιο REPowerEU αποδίδει καρπούς: Η μετάβαση σε καθαρές μορφές ενέργειας, η διαφοροποίηση του εφοδιασμού και η ενεργειακή απόδοση είναι οι απαντήσεις για την αύξηση της ενεργειακής μας ασφάλειας και την επίτευξη των στόχων της Πράσινης Συμφωνίας.
κ. Κάντρι Σίμσον, επίτροπος Ενέργειας - 24/10/2023

Τα τελευταία χρόνια παρουσιάστηκαν απίστευτα προκλήσεις για την Ευρώπη, αλλά δεν έχουμε απομακρυνθεί από την σταλάντευτη πεποίθησή μας ότι η Ευρωπαϊκή Πράσινη Συμφωνία είναι απάντηση τόσο για την ενεργειακή μας ασφάλεια όσο και για τις κλιματικές προκλήσεις που αντιμετωπίζουμε. Στην COP28, η Ευρώπη θα έχει να παρουσιάσει ένα ισχυρό αφήγημα. Έχουμε σημειώσει πρόοδο όσον αφορά τη μείωση των εκπομπών, την ανάπτυξη ανανεώσιμων πηγών ενέργειας και τις επενδύσεις στην καθαρή κινητικότητα. Και το κάναμε αναπτύσσοντας παράλληλα την οικονομία μας και επενδύοντας στις καθαρές τεχνολογίες του μέλλοντος. Στο μέλλον, θα εργαστούμε επίσης για τη σταδιακή κατάργηση, το συντομότερο δυνατόν, κάθε επιδότησης σε ορυκτά καύσιμα που δεν αντιμετωπίζει την ενεργειακή φτώχεια ή τη δίκαιη μετάβαση.
Worke Hoekstra, Commissioner for Climate Action - 24/10/2023

Αρμόδιοι επικοινωνίας:

[Tim McPHIE](#) (+ 32 2 295 86 02)

[Giulia BEDINI](#) (+32 2 295 86 61)

[Ana CRESPO PARRONDO](#) (+32 2 298 13 25)

Ερωτήσεις του κοινού: [Europe Direct](#) τηλεφωνικά [00 800 67 89 10 11](#) ή με [ηλεκτρονικό μήνυμα](#)